

között” folyik, ahol „Hamis álmok fénylétrája / köt össze (...) két világot / és elképzelt légvárakat”.

A kötet versei az életút bölcsességévé lényegülnek, elérkezett az ideje felmérni, mit cselekedetünk és mit tennénk ma másként, ha esély nyílna rá, „hogya a tetteket újra ítéljük / szembesítésben azzal, hogy mi vezette a sorsunk. / (...) az ég igazát nem cáfolhatja idő”.

BENYHE ISTVÁN
ÉLET A KÉPBN
 (AZ IDŐ MÉRTÉK)

Éled a kép meg a múlt az előhívó folyadékban, vérszínű lánggal fénylő vegykonyhában a múltunk titkai úsznak s feltámad sok elfeledett kép. Ott a fonákja mutatja a dermedt múlt idejéből, fixírben merevült képét sok egykori arcnak. Múlt hagyatéka fölött elméláz most a jelenkor, s bölcsnek tűnik a most.

Az elődök, hajdani tettek értelmét kutatóban összegződik a múltja képbe fagyott, barnásán matta fakult nagyapáknak, s orgonabokrok közt kacagó

lányok sziluettje, hangja az évszázad mélyéről is lány örömet kelt? Ebből a szép idilli világból nőtt ki sötéten vasmarkú jelene irgalmatlanná váló, csak a jövőre tekintő önző démonainknak?

Megköt a múlt, de mégis, a kép tovább öregedhet, mint a halott körme, kiterítve is egyre növekszik, míg ravatalja után a sír végleg befogadja. Múltat idéző kép politúrja sánca mögül néz s látszik, ahogy a sok arc megöregszik, ott a papíron. Kedvesed is kibomló copfjában kikericsel; szép lányos mosolya miért vet vénasszonyi ráncot? Csalfa a kép vagy a szív is méri időnk rohanását, bármit is mond a papír, a múlt csak múltat idézhet. Nincs két óra, amely együtt járhatna időnkkel, csillagidőhöz, hogy rendelhetnénk mutatókat?

Fény s árnyék közt futva biztos időt ki kereshet? Múltunk rögzítetten is áttör a kép szorításán: régvolt ifjú szemünk néz ránk ma agg sugarakkal. Nem tudom én, de biztosan érzem, tükre hamissá válik annak, kit a papír konzerválhat csak, míg a futó emlék fiatalnak őrzi a vént is. Egyre mohóbban sóvárog ma az emberi éhség életre s mind arra, mit élet adhat e földön. Életéhséget nem csillapíthat a lélek, nincs annak patikája, elvonszolna pokolra, hogyha nincs szeretet, mi lelkünket melegítné. Képe se mozdul, tükre nem él, mégis fiatalság pírja lobog rajta hevülő tiszta szerelemből, ifjúság tüze mit feledés sem tud letörölni, mert ott más világot mér az idő s mértéke szívben, csontban, vérben van s nem szürke papíron. Átsegít az anyag sok emlékünkhöz szakadékán, kínálva egy esélyt, hogy a tetteket újra ítéljük szembesítésben azzal, hogy mi vezette a sorsunk. Semmilyen fixír nem rögzítheti azt, ami bennünk múlni akar, vagy kín emléke meg nem erősít. Csak az öröklét ősz tüze éghet örökkön-örökké, mert az ég igazát nem cáfolhatja idő.